
UITKOMSTEN ART ONDERZOEK

“VALIDATIE EN IMPLEMENTATIE VAN DE ART MONITOR”

Onderzoeksgroep: Lieke Zomer, Yolande Voskes, Lisette van der Meer, Jaap van Weeghel en Guy Widdershoven.

In 2016 verscheen na een proces van verschillende expertmeetings, bijeenkomsten en het verzamelen van evidence en experience based practices, het Active Recovery Triad (ART) werkboek. ART is een nieuw zorgmodel voor mensen met ernstige psychische aandoeningen die vastgelopen zijn in hun herstel. Veel teams, verspreid over heel Nederland, zijn bezig met implementatietrajecten. Dit landelijke traject is gevolgd met onderzoek.

HET ONDERZOEK

20 verschillende organisaties hebben zich gecommitteerd aan het landelijke onderzoek, wat in de periode van 2017 tot en met 2019 is uitgevoerd. Het doel van het onderzoek was tweeledig: het valideren van de ART monitor, een modelgetrouwheidsschaal om de mate van implementatie van ART in teams te meten en daarnaast het volgen van de implementatie van het ART model in de praktijk. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van audits, terugkoppelingen en groepsinterviews.

- **Audits:** in totaal hebben er 17 audits plaatsgevonden. Een audit bestond uit een bezoek van 3 auditoren (reguliere professionals en (familie) ervaringsdeskundigen) aan één team. Tijdens deze auditdag werden er interviews gehouden met het team, cliënten en naasten, werd er een multidisciplinair overleg bijgewoond, een dossiercontrole gedaan en kregen de auditoren een rondleiding over de afdeling of de woonvorm. Op basis van deze auditdag scoorden de drie auditoren de ART monitor.
- **Terugkoppelingen:** de onderzoeker, Lieke Zomer, heeft met het auditrapport van de auditoren het team opnieuw bezocht. Tijdens deze terugkoppeling werden de meest opvallende auditscores besproken en kregen de teams inzicht in waar zij staan, wat goed gaat en wat er beter kan. Tevens werden de terugkoppelingen gebruikt om feedback op de ART monitor te leveren.
- **Groepsinterviews:** Na afloop van de terugkoppeling is met de teams het implementatieproces besproken middels een groepsinterview. Bevorderende en belemmerende factoren in dit implementatieproces stonden centraal.

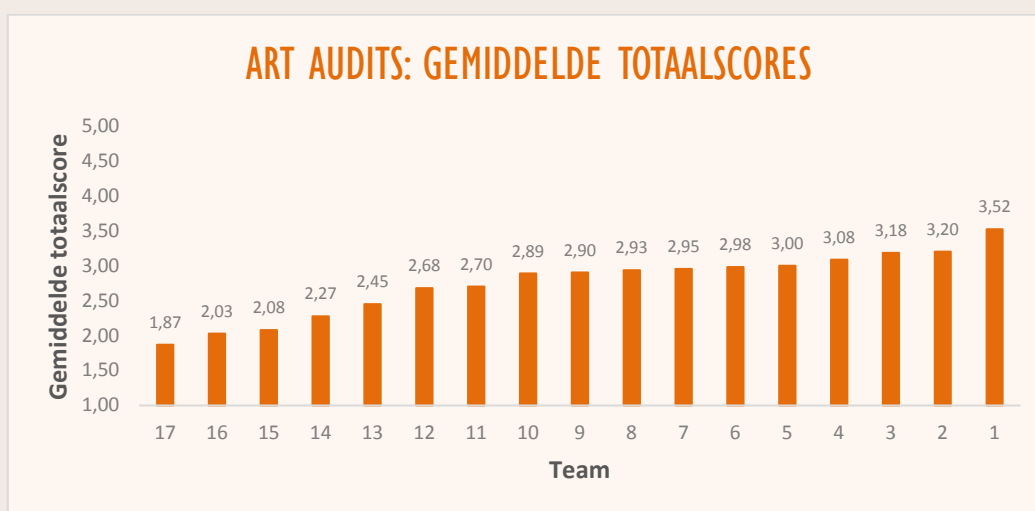

RESULTATEN

Auditscores

In totaal zijn er 17 audits uitgevoerd, waarvan er 15 zijn meegenomen in de analyse van huidig onderzoek. Twee oriënterende audits hebben plaatsgevonden bij teams van RIBW organisaties, om te kijken of de ART monitor aansluit bij deze setting. Hieronder treft u een overzicht van de gemiddelde totaalscores die zijn behaald tijdens de audits. De ART monitor bestaat uit 51 items, die te scoren zijn op een 5-puntsschaal, hoe hoger de score, hoe beter het item geïmplementeerd. De landelijk gemiddeld behaalde score is een 2,78.

Gemiddeld genomen wordt er **hoog** gescoord op items die gaan over herstel van gezondheid, veiligheid en het terugdringen van dwang en drang. **Minder hoog** wordt er gescoord op items over herstelondersteuning en behandeling, samenwerking met ambulante teams en ruimtelijke vormgeving.

Validatie

Het validatieproces van de ART monitor bestaat uit drie elementen die zijn onderzocht:

- Ten eerste de **constructvaliditeit**, waarbij we een verschil verwachtten te zien in score tussen de teams die net zijn begonnen met de implementatie van ART en teams die hier al enige tijd mee bezig zijn. Er is een significant verschil gevonden tussen deze twee groepen (+groep: 2,98 (SD= 0,42), –groep: 2,46 (SD= 0,51), $p < 0,001$), wat betekent dat de ART monitor meet wat het instrument beoogt te meten.
- Ten tweede is er hebben we gekeken naar de verschillen in scores tussen de auditoren, de **interbeoordelaarsbetrouwbaarheid**. Een item wordt goed beoordeeld als bij 75% van de audits de scores tussen de auditoren overeenkomen of met één punt verschilt. Bij 30 items was dit het geval, de scores op de overige 21 items liepen wat meer uiteen, deze items behoeften aandacht ter verduidelijking.
- Ten slotte keken we naar de **inhoudvaliditeit**, in hoeverre de items inhoudelijk een goede representatie van het ART model geven. Dit werd beoordeeld aan de hand van de feedback die is gegeven door auditoren en tijdens de terugkoppelingen. Over het algemeen wordt de ART monitor goed ontvangen en als een waardevol instrument gezien om de implementatie van ART in kaart te brengen. Wel werd er aangegeven dat er een aantal dubbelingen in de monitor zaten, werden er wat aspecten gemist, behoeften sommige items verduidelijking, waren enkele items in een bepaalde setting niet van toepassing of lastig te realiseren en waren titels van een aantal domeinen enigszins onduidelijk.

Op basis van alle data die is verzameld is de ART monitor verduidelijkt en aangescherpt. De gevalideerde ART monitor is beschikbaar op: www.ART-psy.nl.

Implementatie

Ten aanzien van de implementatie van ART zijn er door de teams bevorderende en belemmerende factoren genoemd. De belangrijkste punten worden hieronder genoemd.

BELEMMERENDE FACTOREN

- Het imago van de langdurige ggz.
- Onderbezetting en doorloop van personeel.
- Grote omslag in denken; voor cliënten, naasten maar ook voor medewerkers.
- Lastig om héle team mee te krijgen in de ontwikkelingen.
- Grote, logge organisaties met vaste structuren die niet makkelijk te veranderen zijn.
- Het verslappen van energie, enthousiasme en focus in een team.
- Lastig om de rest van de organisatie en samenwerkingspartners mee te nemen.

BEVORDERENDE FACTOREN

- Zorg voor een duidelijk startmoment.
- Neem vanaf het begin cliënten en naasten mee in de ontwikkelingen.
- Bevlogen medewerkers, die zelf gekozen hebben om te werken in dit team, die creatief durven zijn en kleine stappen van cliënten herkennen en waarderen.
- Kartrekkers en aandachtfunctionarissen.
- Inzichtelijk implementatieproces met behapbare doelen en evaluatie van deze doelen.
- Gedeelde visie in alle lagen van de organisatie.
- Uitwisseling tussen teams en organisaties.

CONCLUSIE

Sinds 2016 heeft de implementatie van ART een vlucht genomen. Binnen 20 organisaties in Nederland wordt er inmiddels gewerkt met het ART model. Op basis van het landelijke ART onderzoek kunnen we concluderen dat de ART monitor een valide instrument is om de implementatie van ART te meten. Ook zijn er verschillende bevorderende en belemmerende factoren in kaart gebracht ten aanzien van de implementatie van ART. Inzicht hierin kan bijdragen aan de verdere implementatie van ART in de praktijk.

ONDERZOEKSTEAM

Dit onderzoek is uitgevoerd door **Lieke Zomer**, onder begeleiding van dr. **Yolande Voskes**, vanuit de afdeling Metamedica van het Amsterdam UMC, locatie VUmc. **Martijn Kemper** (GGZ inGeest) en **Sven Rooijackers** (Amsterdam UMC, locatie VUmc) waren verantwoordelijk voor de coördinatie van de audits. Dr. **Lisette van der Meer** (Lentis en Rijksuniversiteit Groningen), prof.dr. **Jaap van Weeghel** (Parnassia, Tranzo en KC Phrenos) en prof.dr. **Guy Widdershoven** (Amsterdam UMC, locatie VUmc) zijn nauw betrokken bij het onderzoek. Prof.dr. **Riekje de Vet** (Amsterdam UMC, locatie VUmc) had een adviserende rol bij de analyse van dit onderzoek.

DEELNEMENDE ORGANISATIES

- Antes
- Dimence
- Emergis
- GGZ Breburg
- GGZ Centraal
- GGZ Delfland
- GGZ Drenthe
- GGZ Eindhoven
- GGZ inGeest
- GGZ Westelijk Noord Brabant
- Kwintes
- Lentis
- Leviaan
- Lister
- Mentrum
- Mondriaan
- Parnassia
- Reinier van Arkel
- Rivierduinen
- Yulius